

7 BASILIEK VAN DE H.H. AGATHA EN BARBARA, OUDENBOSCH

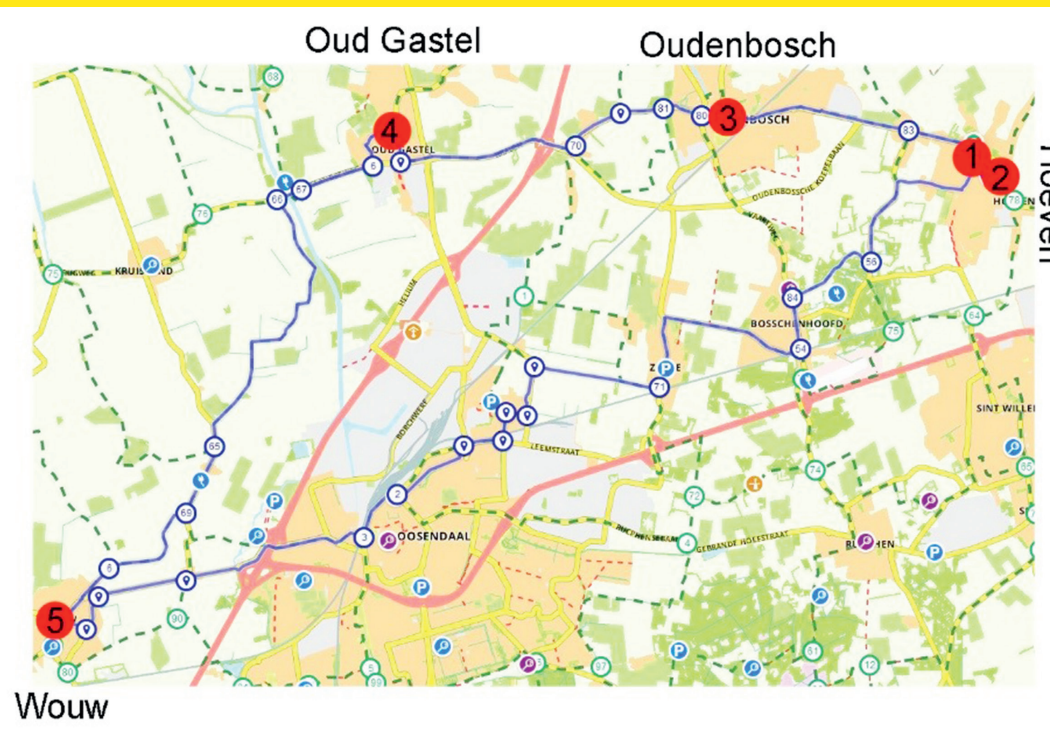
9 SINT-LAMBERTUSKERK, WOUW

6 BERNARDUSBEELD IN KERK VAN ST. JAN DE DOPER, HOEVEN

8 GLAS-IN-LOODRAAM IN SINT-LAURENTIUSKERK, OUD GASTEL

Op dit kaartje ziet u de fietsroute, deze Bernardusroute vindt u ook op www.route.nl.

1 Kapel van Bovendonk	4 Sint-Laurentiuskerk	7 Basiliek van de H.H. Agatha en Barbara, Oudenbosch
2 Kerk van St. Jan de Doper	5 Sint-Lambertuskerk	8 Glas-in-loodraam in Sint-Laurentiuskerk, Oud Gastel
3 Basiliek van de H.H. Agatha en Barbara	6 Bernardusbeeld in Kerk van St. Jan de Doper, Hoeven	9 Sint-Lambertuskerk, Wouw

MEER INFORMATIE

Voor alle informatie, rondleidingen en afwijkende openingstijden kijk op www.bernardusdagen.nl of facebook.com/bernardusdagen.nl

OPEN MONUMENTENDAG
SPECIAL

Tijdens de *Bernardusdagen* schenken vier Brabantse dorpen aandacht aan hun eeuwenlange band met de Bernardusabdij. De Noord-Brabantse regio waar de dorpen deel van uitmaken is uniek omdat hier meer dan 700 jaar cisterciënzer monniken hebben gewoond. Cisterciënzer monniken zijn bij het grote publiek vooral bekend als brouwers van 'trappistenbier'. Ook kwamen ze vorig jaar nog in het nieuws omdat op Schiermonnikoog een nieuw klooster door zulke monniken werd gesticht. Minder bekend is dat de cisterciënzers al in de middeleeuwen in ons land gevestigd waren: Vanaf 1165 stichtten ze maar liefst 34 kloosters. In de Reformatietijd gingen al deze kloosters ten onder, behalve in Noordwest Brabant. Hier hadden monniken van de Vlaamse Bernardusabdij vier parochies in handen: Hoeven, Oud Gastel, Oudenbosch en Wouw. De Open Monumentendag Special *Bernardusdagen* biedt het publiek een unieke kans om vijf bijzondere monumenten te bezoeken die de kern vormen van deze lokale cisterciënzer traditie.

1 KAPEL VAN BOVENDONK

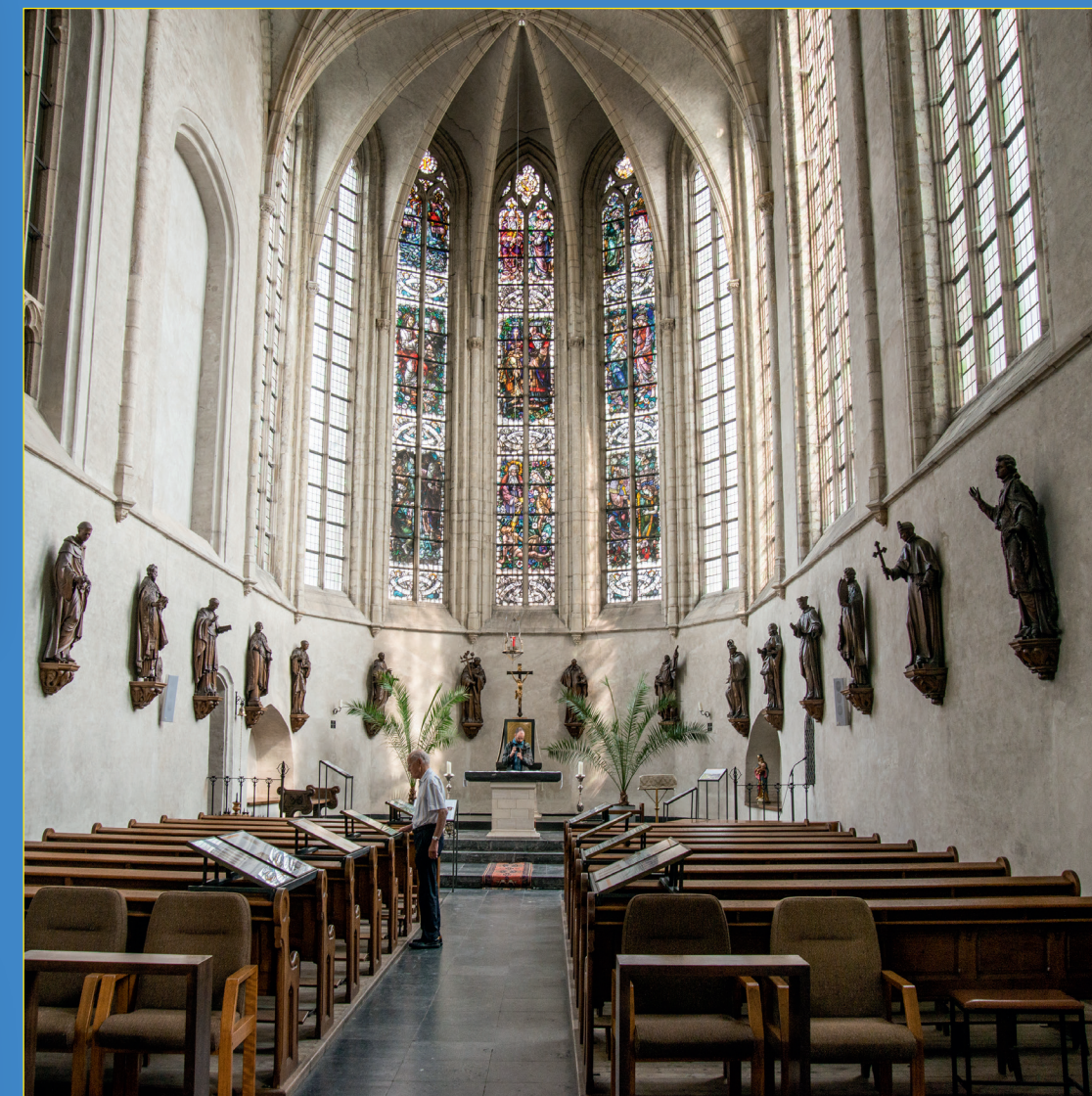
Hofstraat 8, Hoeven | 13.00 tot 16.30 uur

De geschiedenis van de cisterciënzers in deze regio begon in 1275, toen de monniken een groot domein verwierven rond het huidige dorp Hoeven. Op een heuvel bouwden ze hun uithof, genaamd 'Bovendonk'. Eeuwenlang werd het kloosterdomein vanuit dit centrum beheerd. Op de plek waar vroeger de monniken woonden, verrees rond 1905 een grootseminarie, ontworpen door de beroemde architect Pierre Cuypers. In de kapel van dit voormalige seminarie brengt een tijdsbalk de geschiedenis van de cisterciënzers in beeld.

3 BASILIEK VAN DE H.H. AGATHA EN BARBARA

Markt 57, Oudenbosch | 13.00 tot 16.30 uur

De basiliek van Oudenbosch is een schepping van een bevlogen cisterciënzer monnik: pater Willem Hellemons. Als pastoor van Oudenbosch stichtte hij de beroemde kostschool Saint Louis. Ook speelde hij een belangrijke rol bij de werving van Zouaven: vrijwilligers die in Italië gingen vechten voor het behoud van de Pauselijke Staat. Tijdens de Bernardusdagen is in de basiliek een tentoonstelling te zien over deze excentrieke bouwpastoor.

2 KERK VAN ST. JAN DE DOPER

Sint Janstraat 40A, Hoeven | 13.00 tot 16.30 uur

De beroemde cisterciënzermonnik Bernardus van Clairvaux was tot midden vorige eeuw een populaire heilige bij West-Brabantse veeboeren. Dat is nog te zien in de parochiekerk van Hoeven. Naast een indrukwekkend Bernardusbeeld hangt een bord met ex voto's: kleine zilveren beeldjes die als dank aan de heilige werden geschonken bij de genezing van een koe, paard of varken. Tijdens de Bernardusdagen is in de kerk van Hoeven een tentoonstelling te zien over de verering van Bernardus als patroon van het vee.

4 SINT-LAURENTIUSKERK

Kerkstraat 3, Oud Gastel | 13.00 tot 16.30 uur

In de jaren zestig ondergingen veel katholieke kerken in Nederland een *make-over*: het aantal beelden werd gereduceerd en de veelal overdadige muurschilderingen verdwenen onder een laag witte verf. De cisterciënzer pastoor van

Oud Gastel was blijkbaar geen voorstander van deze nieuwe mode: in zijn kerk bleef alles zoals het was. Een bezoek aan deze kerk voelt daarom aan als een reis terug in de tijd. Het neogotische interieur is nog volledig intact. Veel kunstvoorwerpen herinneren aan de band met de cisterciënzer monniken. Deze kunstwerken zijn tijdens de Bernardusdagen voorzien van een informatiepaneel.

5 SINT-LAMBERTUSKERK

Torenplein 1, Wouw | 13.00 tot 16.30 uur

Wouw was één van de vier parochies die eeuwenlang in handen waren van de Bernardusabdij. Wouw was voor de monniken een bijzondere plek, want na de Franse Revolutie brachten ze hier hun grootste kerkschat in veiligheid: de barokke koorbanken uit de abdijkerk. Helaas ging deze kunstschat alsnog

verloren in 1944, toen de kerk van Wouw door het terugtrekkende Duitse leger in puin werd geschoten. Twintig grote beelden van cisterciënzer heiligen konden echter net op tijd in veiligheid worden gebracht. Na de herbouw van de kerk kregen ze in het koor van de kerk een ereplaats. Tijdens de Bernardusdagen is in Wouw een tentoonstelling te zien over deze twintig heiligenbeelden.